

Det vil for det tredje ikke kunne overlades til de grønlandske myndigheder at regulere en række spørgsmål med tilknytning til Højesterets judicielle virksomhed. Det vil heller ikke kunne overlades til de grønlandske myndigheder at træffe beslutning om, at der skal ske genoptagelse af en sag, hvori Højesteret har afsagt dom.

6.2.6. Statsborgerskab

Besiddelse af dansk statsborgerskab har en række retsvirkninger, der gælder overalt i riget (f.eks. valgret til Folketinget, jf. grundlovens § 29).

I øvrigt fremgår det af den særlige kompetencebestemmelse i grundlovens § 44, at meddelelse af dansk statsborgerskab til udlændinge (naturalisation) sker ved lov.

På den baggrund kan det efter Justitsministeriets opfattelse ikke overlades til de grønlandske myndigheder at varetage spørgsmål, der vedrører opnåelse eller fortabelse af dansk statsborgerskab.

6.2.7. Valuta- og pengepolitik

Valutapolitik drejer sig om valg af valuta og målsætningen for dens værdi i forhold til andre valutaer, f.eks. i form af et bånd eller anden tilknytning til andre valutaer, flydning over for andre valutaer eller andre valutapolitiske systemer. Pengepolitik angår pengeforholdene og har overordnet til opgave at fastholde pengenes købekraft, jf. herved nationalbanklovens § 1, hvorefter Nationalbanken har til opgave i overensstemmelse med denne lov og de i henhold til loven udfærdigede forskrifter at opretholde et sikkert pengevesen her i landet samt at lette og regulere pengeomsætning og kreditgivning.

Efter Justitsministeriets opfattelse kan det ikke antages, at grundlovens § 26 om kongens ret til at slå mønt i sig selv ville være til hinder for, at sagsområdet valuta- og pengepolitik kan overgå til de grønlandske myndigheder.

Spørgsmålet er herefter, om hensynet til rigsheden (rigsfællesskabet) udelukker, at valuta- og pengepolitik overgår til de grønlandske myndigheder.

Indledningsvis bemærkes i den forbindelse, at grundloven i givet fald ikke ville være til hinder for en ordning, hvorefter der i de enkelte dele af rigsfællesskabet gælder forskellige regler inden for valuta- og pengepolitik – herunder f.eks. således, at der ville gælde forskellige valutaer. Det

bemærkes også, at Justitsministeriet ikke har grundlag for at antage, at en overladelse af sagsområdet valuta- og pengepolitik til de grønlandske myndigheder ville få omfattende økonomiske konsekvenser for det samlede rigsfællesskab.

Imidlertid kan dette forhold efter Justitsministeriets opfattelse ikke være afgørende for, om sagsområdet valuta- og pengepolitik kan overgå til de grønlandske myndigheder.

I vurderingen af spørgsmålet må der således lægges vægt på, at valuta- og pengepolitik omfatter forhold, der vedrører de helt grundlæggende forudsætninger for enhver økonomisk virksomhed i et samfund, herunder bl.a. spørgsmål om, hvilken værdi en valuta skal have, og hvilket udbud (mængde) der skal være af den pågældende valuta.

Det taler efter Justitsministeriets opfattelse for, at kompetencen til at fastlægge valuta- og pengepolitikken inden for et rigsfællesskab ikke kan overgå fra rigsmyndighederne til andre lokale – herunder stedlige grønlandske – myndigheder.

I overensstemmelse hermed er valuta- og pengepolitik nævnt i den grønlandske hjemmestyrebetænkning som et anliggende, der ikke kan overføres til det grønlandske hjemmestyre, jf. herved også pkt. 6 i Statsministeriets (nu ophævede) cirkulære fra 1989 (gengivet i pkt. 4.1 ovenfor), hvor »Rigets finanser, Nationalbanken, seddeludstedelse, mønt ... og valuta« er nævnt som sagsområder, der som følge af rigsenheden ikke ville kunne overgå til det grønlandske hjemmestyre.

Frederik Harhoff giver formentlig udtryk for samme opfattelse, jf. ovenfor i pkt. 4.2. Samtidig med, at forfatteren afviser, at grundloven skulle være til hinder for at overlade samtlige de anliggender, der i den grønlandske hjemmestyrebetænkning betegnes som rigsanliggender, til et hjemmestyre, synes forfatteren således med en henvisning til pkt. 5 i Statsministeriets cirkulære fra 1989 at være enig i, at valuta- og pengepolitik må være et rigsanliggende. Frederik Harhoff tilføjer i den forbindelse, at der er tale om et område, hvor kompetencen i føderale stater typisk er henlagt eksklusivt under de føderale myndigheder.

På den anførte baggrund er det Justitsministeriets opfattelse, at valuta- og pengepolitik må anses for anliggender, der som følge af rigsenhe-